

SÜRDÜRÜLEBİLİR YEREL KALKINMA İÇİN CİTTASLOW HAREKETİ BİR MODEL OLABİLİR Mİ?

Alper YALÇIN

Kafkas Üniversitesi Kağızman Meslek Yüksekokulu

Öğr.Gör.

alperyalcin36@hotmail.com

Sevda YALÇIN

Kafkas Üniversitesi Kağızman Meslek Yüksekokulu

Öğr.Gör.

sevdayalcin3636@hotmail.com

Özet

Yerel kalkınmada amaç; yöresel dinamiklerin harekete geçirilerek yerel toplulukların fizikî, ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal alanlarda sürdürülebilir kalkınma ilkelerine uygun olarak gelişiminin sağlanmasıdır. Sürdürülebilir kalkınma ekonomik kalkınma ile çevrenin korunması ilkeleri arasında uzlaşmanın sağlanması ile ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada bir yerel kalkınma modeli olarak Cittaslow Hareketi'nin doğuşu ve gelişimi hakkında bilgi verilerek, Türkiye'de ilk Cittaslow kenti olan Seferihisar Belediyesi ve diğer şehirlerin bu sürece dahil olması ve sonrasındaki gelişimlerinin incelenerek sürdürülebilir kalkınma açısından değerlendirilmesi yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Sürdürülebilir yerel kalkınma, Cittaslow*

Alan Tanımı: İktisadi Kalkınma (Ekonomi)

CAN CITTASLOW MOVEMENT BE A MODEL FOR SUSTAINABLE LOCAL DEVELOPMENT ?

Abstract

Aim in local development is putting regional dynamics in to action in accordance with the principles of sustainable development in phsical, social, cultural and political areas of local communities. Sustainable development can be emerged by means of providing agreement between economic development and policies of environmental protection. In this study, by giving the information about genesis and progress of the Cittaslow Movement as a local development model; it will be evaluated by examining the following enhancements in terms of sustainable development including the first Cittaslow town of Seferihisar Municipality and other cities in Turkey.

Keywords: Sustainable Local Development, Cittaslow

JEL Code: Q01- Sustainable Development

1. GİRİŞ

Kalkınma veya gelişme; kişi başına düşen gelirin arttırılması yanında ekonomik, sosyal, kültürel ve demokratik yapıların/kaynakların bir bütün olarak değişerek toplumun refahının arttırılmasını içeren çok yönlü bir kavramdır.

1970'li yıllarda yaşanan ekonomik bunalımla, bölge kavramından yerellik kavramına bir dönüş yaşanmıştır. Kalkınma sürecinde ulusun bir alt birimi olarak tanımlanan bölge yerine, kendi olanakları, birikimleri ve potansiyeline dayalı olarak var olma mücadelesini sürdürebilecek “yerel” kavramını gündeme getirmiştir(Eraydın, 2004: 126). Yerel birimlerin küresel ekonomi içinde yeni birer ekonomik birim olarak ortaya çıkışı, klasik politik ekonomi geleneğindeki Adam Smith ve Ricardo gibi klasik iktisatçıların 18, 19 ve 20'nci yüzyıllara belirleyiciliğini veren "ulusların karşılaştırmalı üstünlüğü" anlayışını da değiştirmekte ve bunların yerine bölgelerin ve şehirlerin karşılaştırmalı üstünlükleri öne çıkmaktadır(Özaslan, 2004: 81).

Yerel kalkınma; kırsal alanda doğal kaynak kullanımını esas alarak, bir taraftan yöredeki bütün fertlerin gelir düzeyinin ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi yoluyla gelişmişlik farklarının azaltılması amacına yönelik, diğer taraftan çevresel ve kültürel değerlerin korunmasını ve geliştirilmesini gözetken, yerelde farklılaşan

ihtiyaçları, potansiyelleri ve dinamikleri dikkate alarak çok sektörlü yaklaşımla planlanan faaliyetler bütünü olarak kabul edilmektedir.

Yerel sürdürülebilir kalkınma da; yöresel aktör ve dinamiklerin katılımıyla sağlanacak sağlam bir konsensüs temelinde yerel toplulukların fizikî, ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal alanlarda sürdürülebilir kalkınma ilkelerine uygun olarak gelişiminin sağlanması amaçlanır(Yalçın ve diğ. 2012). Yerel sürdürülebilir kalkınmada, amaçlara ulaşmak için yörenin güçlü ve zayıf tarafları ile fırsat ve tehditleri çok iyi belirlenmelidir. Yereldeki mekanizmalardan gerek resmi gerekse sivil toplum kuruluşları ortak hareket ederek kendi öz değerlendirmelerini yaparak potansiyellerini ortaya çıkarmak zorundadırlar.

1980'li yıllarda literatüre giren ve 1990'ların başında popülerleştirilen sürdürülebilir kalkınma kavramının dünyanın farklı yerlerinde farklı şekillerde uygulandığını görmek mümkündür. İtalya'nın Greve, Orvieto, Bra ve Positano'nun belediye başkanları tarafından temelleri atılan, geçmişi 1986'lara dayanan ve günümüzde 25 ülkede yaklaşık 166 kente yayılan "Cittaslow Kentler Birliği" sürdürülebilir yerel kalkınmanın somut ve başarılı uygulamalarından biri olarak değerlendirilebilir. Sakin Şehir yapılanması çerçevesinde bu ağa dahil olan şehirlerde farklı gelişim yöntemleri uygulanarak; mevcut potansiyelleri olan doğasını, tarihini, kültürünü, ekonomisi, yemeklerini yani kısacası o kenti o kent yapan özelliklerinin yanına yeni cazibe noktaları ekleyerek, hem kent sakinleri hem de ziyaretçiler için kaliteli ve konforlu bir yaşam ortamı meydana getirerek yerel bir sürdürülebilir kalkınma sağlanmak istenmektedir.

Çalışmada öncelikle sürdürülebilir kalkınma kavramının tarihsel boyutu ve dünyada kabul edilen göstergeleri incelenecektir. İkinci aşamada; 1990'lı yıllarda temelleri İtalya'da atılan Cittaslow hareketi ve bu kapsamda kurulan "Kentler Ağı" araştırılıp; bu ağa dahil olan Türkiye'deki ilk kent Seferihisar ve diğer belediyelerden önemli uygulamalar incelenecektir. Çalışmanın son bölümünde ise; Cittaslow kapsamındaki kentlerin beklentileri dikkate alınarak, sürdürülebilir yerel kalkınma modeli olması açısından durumları değerlendirilecektir.

2. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

2.1. Kavram ve Gelişimi

İnsanoğlunun varlığını sürdürebilmesi için gerekli olan ekosistemlerle uyumlu ve dengeli bir şekilde yaşam kalitesinin yükseltilmesi ve geliştirilmesi olarak tanımlanan sürdürülebilir kalkınma kavramı, tüm dünyada kabul edilen ve yaşamın tüm alanlarında uygulanan bir değerler sistemidir.

Sürdürülebilir kalkınmanın temelinde yatan unsurlardan en önemlisi ekonomi ve çevrenin uzlaştırılmasıdır. Dünya ekonomisi ve çevreyi bir araya getirmesi adına ilk küresel model ya da çalışma; 1972 yılında Roma Kulübü isimli strateji geliştirme merkezi tarafından yayınlanan, “Büyümenin Sınırları (The Limits to Growth)” isimli bir rapordur. Sınırlı kaynaklarla sınırsız büyümenin imkânsızlığını vurgulayan bu rapor yeşil ekonominin de ilk yapıtaşı olarak değerlendirilmektedir. Bu rapora göre küresel trendlerin bu hızla devam etmesi gerek endüstriyel anlamda gerekse nüfus anlamında tahmin edilemez sonuçlar doğuracaktır. Bu nedenle nüfus artışının doğal kaynaklar üzerinde yarattığı büyük baskıdan ötürü dünya önümüzdeki 100 yıl içerisinde büyümenin sınırlarına ulaşmış olacaktır. Bu çalışmanın çevre ve kalkınma adına yapmış olduğu öngörüler tüm dünyada yankı bulmuştur(Tarlabaşı, 2007).

1972’de Birleşmiş Milletlerce Stockholm’de İnsani Çevre Konferansı düzenlenmiş ve burada kabul edilen İnsani Çevre Bildirgesi’nde, “çevrenin taşıma kapasitesine dikkat çeken, kaynak kullanımında kuşaklararası hakkaniyeti gözetken, ekonomik ve sosyal gelişmenin çevre ile bağlantısını kuran ve kalkınma ile çevrenin birlikteliğini vurgulayan ilkeler”, sürdürülebilirlik düşüncesinin temel dayanaklarını ortaya koymuştur(Özer, 1995:22: Masca’dan 2009).

Sürdürülebilir kalkınma kavramı ilk kez Brundtland Raporu olarak da bilinen Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu’nun 1987’deki Ortak Geleceğimiz isimli raporu ile gündeme gelmiş ve bu tarihten itibaren tartışılarak önem kazanmaya başlamıştır. Raporda sürdürülebilir kalkınma; gelecek kuşakların kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmelerini tehlikeye sokmaksızın bugünkü kuşakların ihtiyaçlarını karşılayabilen kalkınma olarak tanımlanmaktadır(Gönel, 2002: 72). Sürdürülebilir kalkınma da çevre ve doğal kaynaklar; sadece o dönem insanlarına hitap edecek ve en çok yarar sağlayacak şekilde değil, aynı zamanda çevresel kaynakların gelecek nesiller tarafından da kullanabilmelerini garanti altına alacak çağdaş bir mantığa dayanır. Bunun da en önemli koşulu; bugünkü insan ihtiyaçlarının karşılanması için yapılan yatırımların değeri, kullanılan doğal kaynakların değerine en azından eşit olmalı ve tüketilen kaynakların yerlerine ikame edilecek kaynakların bulunmasına yönelik yatırımların yapılmasıdır.

2.2. Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri (Kriterleri)

Sürdürülebilir kalkınma kavramının gündeme geldiği 1990’lardan bu yana, sürdürülebilir kalkınmaya yönelik ilerlemenin en iyi şekilde nasıl ölçüleceği, izleneceği ve değerlendirileceği önemli bir tartışma konusu olmuştur. Konuyla ilgili olarak başta Birleşmiş Milletler’e bağlı kuruluşlar olmak üzere, OECD, Dünya Bankası, Dünya Doğayı Koruma Vakfı, Sürdürülebilir Kalkınma için

Dünya İş Konseyi ve Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşların çalışmaları bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler, OECD ve AB'ni dikkate alıp birlikte değerlendirdiğimizde "Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri"ni on ana başlık altında toplamak mümkündür. Bunlar: sosyo-ekonomik kalkınma, sürdürülebilir üretim ve tüketim, sosyal içerme, demografik değişimler, halk sağlığı, iklim değişikliği ve enerji, sürdürülebilir ulaştırma, doğal kaynaklar, küresel ortaklıklar ve iyi yönetişimdir. On ana başlık altındaki toplanan göstergelerden, hangi amaçlara/hedeflere ulaşılacak isteniyor diye baktığımızda en önemlileri: 1-Büyümenin gözden geçirilmesi ve kalitesinin iyileştirilmesi. 2-Yoksulluk problemlerine ve insan ihtiyaçlarının karşılanmasına çare aranması ile sosyal ayrımcılıkla mücadele edilmesi. 3-Kaynakların korunması ve zenginleştirilmesi. 4-Nüfus artış probleminin çözülmesi. 5-Teknolojiye yön verilmesi ve risklerin yönetimi. 6-Sürdürülebilir ulaşımın sağlanması. 7-Çevre ve iktisadın birleştirilerek karar alma süreçlerine entegrasyonu. 8-Kamu, sivil toplum ve özel sektörde kurumsal sorumluluk ve duyarlılığın geliştirilmesi. 9-Enerji sunumunda fosil kaynaklara olan bağımlılığın azaltılarak kaynak çeşitliliğinin sağlanması. 10-Biyolojik çeşitliliğin korunmasıyla biyolojik çeşitlilikteki azalmanın eşik düzeylere çekilmesi vb. konular gelmektedir.(Daha fazla bilgi için bkz; Yıkılmaz, 2011: 143-166).

3. CİTTASLOW (SAKİN ŞEHİR) AĞI

Cittaslow hareketinin tarihsel sürecine, amaçlarına ve üyelik kriterlerine geçmeden önce, bu harekete öncülük eden Slow Food'u açıklamak gerekmektedir.

3.1. Slow Food

Cittaslow hareketinin temeline bakıldığında Slow Food (Yavaş Yemek) hareketinin oluşturduğu görülmektedir. 1986 yılında bir grup eylemci, İtalya'nın Roma kentinde açılmak istenen bir McDonalds restoranını, hamur işi fırlatarak protesto ederler. Eylemcilerin lideri İtalyan yazar Carlo Petrini'dir. Slow Food hareketi kendine sembol olarak 'Salyangoz'u seçer. Hayat içinde sürekli yiyerek ağır ağır ilerleyen salyangoz bir anlamda insanoğlunun yolculuğunu da temsil eder. Yavaş, temkinli ancak kararlı ilerleyen 'Salyangoz' cüssesinden beklenmeyecek mesafeler aşar, aynı zamanda geçtiği yerlerde iz bırakır. Slow Food hareketi de aynı sembolü salyangoz gibi çıkış noktasından bugüne inanılmaz mesafeler kat eder, izini takip edenleri yanıltmaz(www.slowfoodanadolu.com/).

Slow Food; fast food, hızlı yaşam ve yerel yemek geleneklerinin kaybolmasına karşı bir tepki ve bilinçlendirme hareketi olarak ortaya çıkmıştır. Sonrasında da uluslar arası bir birliğe dönüşür ve bugün dünyanın 153 ülkesinde 1300

convivium (yerel örgüt) ile yaklaşık 100,000 üyesi bulunmaktadır (www.slowfood.com/). Slow Food her şeyden önce ciddi anlamda bir insan hakları hareketi niteliği taşır. Kurucu ve lider Carlo Petrini sadece doymanın değil lezzet almanın da bir insan hakkı olduğunu savunur. Üretici haklarının korunmasının ve yaşam koşullarının iyileştirilmesinin gastronominin bir parçası olduğunu vurgular. Bu bağlamda soframızdaki her tabak doğrudan dünya sorunlarıyla ilintilidir. Bir tabak yiyecek sanıldığından çok daha fazla bilimsel ve sosyal alan ile bağlantılıdır. Ziraat başta olmak üzere fizik, kimya, biyoloji, botanik, zooloji, genetik, tıp, ekoloji ve çevre bilimleri yiyeceğimiz her lokma ile ilgilidir. Politika, ekonomi, jeo-politika kadar tarih, sosyoloji, antropoloji de tabağımıza koyduklarımızı yönlendirir. Carlo Petrini ülke ülke gezerek fikirlerini yayıyor, mücadele ediyor ve aynı yakasında taşıdığı sembol salyangoz gibi geçtiği yerde iz bırakıyor. Bilginin esas olduğunu ve öncelikle değerlerimizi tanımamız ve tespit etmemiz gerektiğini söylüyor ve bilinçli bir mücadele için herkesi yüreği iyi, temiz ve adil insanlar olmaya çağırıyor(www.slowfoodanadolu.com/)

3.2. Cittaslow Hareketi

Slow-Food hareketinden sonra, yine İtalya'nın küçük bir şehri olan Chianti'de ortaya çıkan Cittaslow akımı, "kentsel üretimin, çevreye özgü değerlerin, kültürel ve geleneksel ürünlerin ve bu konularda sürekliliğin sağlanması" şeklinde sıralanabilecek amaçları olan bir harekettir(Kadıoğlu, 2009: 72-76).

Cittaslow hareketi 1999 yılında Greve in Chianti'nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini'nin vizyonu doğrultusunda ortaya çıkmıştır. Paolo Saturnini yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla kentlerin kendilerini değerlendirmelerini ve farklı bir kalkınma modeli ortaya koymaları fikrini ulusal boyuta taşımıştır. İdealleri kısa zamanda Bra (Francesco Guida), Orvieto (Stefano Cimicchi) ve Positano (Domenico Marrone) belediye başkanları ve Slow Food başkanı Carlo Petrini tarafından benimsenmiştir(www.cittaslowseferihisar.org/).

İtalyanca Citta (Şehir) ve İngilizce Slow (Yavaş) kelimelerinden oluşan Cittaslow sakin şehir/yavaş şehir anlamına gelmektedir. Cittaslow, 1999 yılında İtalya'da Greve in Chianti şehrinde kurulan uluslararası bir belediyeler birliğidir. Şehirlerin hangi alanlarda önemli ve özel olduklarını düşünmeleri ve bu özelliklerini korumak için strateji geliştirmeleri anlayışı temel düşüncedir. Şehrin dokusunun, renginin, müziğinin ve hikayesinin uyum içinde, şehir sakinlerinin ve ziyaret edenlerin zevk alabilecekleri bir hızda yaşanmasıdır. Yerel zanaatları, tatları ve sanatları sadece eskilerin hatırlayabildiği kavramlar olmaktan çıkarmak için bunları çocuklarımızla ve misafirlerimizle paylaşmaktır. İnsanların kendi

sağlıklarını ön planda tutmalarıdır. Bunu gerçekleştirmek için, hava, gürültü, ışık ve elektromanyetik kirliliklerin sürekli kontrol edilmesi ve sağlığı tehdit etmeyecek boyutta tutulmasıdır. Çöp toplama saatlerinden ilaçlamaya kadar birçok konuda önlem almak ve uygulamaktır. Yerel üreticileri desteklemek ve onların ürünlerini satabilecekleri satış merkezleri oluşturmaktır. Çevreye ve insana zararlı olmayan alternatif ve yenilenebilir enerji kaynaklarının teşvik edilmesidir. Belki de en önemlisi bir şehrin, dünyada binlerce birbirinin aynı şehirden kendini farklılaştırmasıdır(www.cittaslowturkiye.org/).

Cittaslow, Türkiye’de 2009 yılında İzmir’in Seferihisar Belediye’sinin bu ağa dahil olmasıyla kentlerin geleceklerini güvence altına alabilmelerine imkan sağlamış ve yerel yönetimler için bir yol haritası olmuştur. Cittaslow; çarpık yapılaşmaya, küreselleşme ve para kazanma adına kentin bütün değerlerinin hiçe sayılmasına, hızlı ve modern yaşama adına bireyin kendi gelenek, göreneklerine ve toplumun diğer bireylerinden giderek uzaklaşmasına karşıdır. Günümüzde 25 ülkede yaklaşık 166 kente yayılan harekete Türkiye’den dokuz kent (Seferihisar-İzmir, Akyaka-Muğla, Gökçeada-Çanakkale, Yenipazar-Aydın, Taraklı-İzmit, Yalvaç-Isparta, Vize-Kırklareli, Perşembe-Ordu, Halfeti-Urfa) üyedir.

3.3. Cittaslow Kriterleri

Cittaslow kentler ağına dahil olabilmenin temel koşulu, kentlerin nüfusunun 50.000’den fazla olmamasıdır. Cittaslow birliğine üye olan kentlerin ve üye adaylarının Yavaş Felsefesine bağlı kalmaları ve bu çerçevede hareket etmeleri için 59 adet üyelik kriteri belirlenmiştir. Adaylık başvurusunda bulunacak olan kentler öncelikle kendileri bir ön değerlendirme yapıp bu kriterlerin en az %50’sini yerine getirip getirmediğine karar vermeleri gerekmektedir. Bir sonraki aşamada ulusal Cittaslow otoritesine başvurusunu yapabilir. Buradan alınacak onayın ardından merkezi İtalya’nın Orvieto kentinde bulunan Uluslararası Sakin Şehirler Birliği’ne başvuru iletilir. Eğer aday şehir, gerekli kriterleri yerine getirir ve karşılayacağına dair somut adımlar ile planlar sunmayı başarabilirse Sakin Şehir olmaya hak kazanır(Köstem, 2012).

Kriterler ise; çevre (11 adet), altyapı (13 adet), kentsel kalite için teknolojiler (9 adet), yerel üretim (11 adet), misafirperverlik (5 adet), farkındalık (3 adet) ve Slow Food faaliyetlerine ve projelerine destek kapsamında (7 adet) olmak üzere toplam yedi ana başlıktan oluşmaktadır. Cittaslow olmak isteyen kentlerin ve Cittaslow olan kentlerin bu statüleri devam ettirmek için 59 kriter çerçevesinde projeler geliştirmesi ve uygulaması gerekmektedir. Bunlardan bazıları: şehrin tarihî yapısını koruyacak şekilde altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesi, ticari malların dağıtımı ve doğal ürünler için ticari merkezlerin kurulması, bozulmakta

olan kentsel alanların ve şehrin yeniden kullanılmasına yönelik projelerin yapılması, çevre ve şehir yapısının kalitesini artıracak ve geliştirecek teknolojilerin kullanılması, üretimi her geçen gün azalan yerel ürünlerin koruma altına alınması, bu ürünlerin üretiminin artması için her türlü teşvikin sağlanması, yayalar için ayrılan alanların genişletilmesi, belediye hizmetlerinin internet üzerinden sunulması ve vatandaşların bu ağı kullanmaları yönünde eğitilmeleri, gıda ürünleri üretiminin tamamen doğal ve ekolojik yollarla gerçekleştirilmesi için gerekli önlemlerin alınması vb. Cittaslow kriterlerinin çoğu, her kentin birbirinden farklı şartlara sahip olması nedeniyle genel kavramlardan oluşmaktadır. Her kent kendi özellikleri ve stratejisi kapsamında Cittaslow kriterleri üzerinden proje geliştirmektedir.

3.4. Cittaslow Şehirleri

Cittaslow olan Seferihisar ve diğer bazı kentlerde neler yapıldı? Neler değişti? Kısaca baktığımızda şunları görmekteyiz(www.cittaslow.org/):

Seferihisar: İlk olarak 2010 Şubat ayında Ege Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi ile Seferihisar Belediyesi arasında bir protokol imzalanarak ortak bir çalışma ile Seferihisar Master Planı hazırlanır. Diğer proje ve çalışmalar ise; Mavi Bayrak Çalışmaları, Tohum Takas Şenliğinin yapılması, Görüntü kirliliğinin azaltılmasına yönelik çalışmalar, Ulaşım Master Planının hazırlanması, Sığıracık Peyzaj Projesi, Organik tarımın geliştirilmesine dönük çalışma, Kadın Emeği Evleri, Çocuk Dostu Kent Projesi, Sürdürülebilir Balıkçılığın Geliştirilmesi Projesi, Cittaslow Üniversitesinin kurulması projesi, Tarihi merkezlerin ve/veya kültürel ve tarihi değer çalışmalarının geliştirilmesi ve ıslah edilmesi için planlar, Ticari malların dağıtımı ve doğal ürünler için ticari merkezler oluşturulması, Okulları ve kamusal binaları bağlayan bisiklet yolları, Bozulmakta olan kentsel alanların ve şehrin yeniden kullanılmasına yönelik projeler, Yerel kültürel etkinliklerin teşvik ve muhafaza edilmesi, Kent ve okul bahçelerinin geleneksel yöntemlerle yetiştirilmiş yerel ekinler için geliştirilmesi vb.

Perşembe: Kanalizasyon arıtma tesisi, Sahilde bulunan bütün balkonların ve orta refüjde bulunan direklere sakız sardunya dağıtılması, 10 km'lik bisiklet yolu yapılması, Hoynat adası kuş cennetine, doğa derneği ile birlikte kuş gözlem yerleri yapılması ve Koçboynuzu (Kral) yolunun yürüyüş yolu olarak yapılması.

Vize: Antik Dönem Trak Köyü Projesi, Vize Sanat Akademisi Projesi, Oppidum ve Arkeopark Kutsal Alanlarını Turistlere Gezdirecek Uzman Rehber Yetiştirme Merkezi. Atatürk Spor Kompleksi Alanı. Sokak Sağlıklaştırma Çalışmaları, Sosyal ve kültürel alanda çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi. Organik ürün ve yemeklerin özendirilmesine dönük çalışmalar, Cittaslow kapsamında bir

kooperatif oluşturularak burada yöresel el sanatları, yöresel yiyeceklerin satışının yapılması, Kadınların el emeğinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar.

Taraklı: Termal, yayla ve yamaç paraşütü turizmi ile ilgili çalışmalar, Hark Kanyonu ve Mağarasına yönelik çalışmalar, turizmi, Tarihi eserlerin onarılması (100'ü aşkın tescil edilmiş ev ve konaklar), Tarihi çarşıda bulunan dükkânların onarılması, Beş asırlık çınar ağacının doğal anıt olarak tescillenmesi vb.

4. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Günümüz dünyasında küreselleşmenin olumsuz sonuçları ile karşılaşmak mümkündür. Bunlardan bazıları; sürdürülebilir olmayan üretim ve tüketim kalıplarının bir sorun olarak ortaya çıkması, daha hızlı bir tüketimin gelişmesi ve özellikle çevreye olan zararların artmasıdır. Ayrıca küresel markaların ortaya çıkışı ile özgünlük ve yerellik gibi kültürün temel unsurlarını oluşturan öğeler büyük ölçüde zarar görmüştür. Küreselleşmenin yarattığı homojen mekânlardan biri olmak istemeyen, çevresel kalitenin korunması/geliştirilmesi ve yerel ölçekte gelir ve istihdam yaratılmasına dönük uygulamalar ile yerel kimliğini ve özelliklerini koruyarak dünya sahnesinde yer almak isteyen kasabaların ve kentlerin oluşturduğu bir birlik olması nedeniyle Cittaslow hareketi; yukarıda bahsedilen BM, OECD ve AB'nin "Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri"ni çoğunu sağlaması, hatta bazı üstün taraflarının olmasını da dikkate aldığımızda sürdürülebilir yerel kalkınmanın başarılı bir uygulaması olduğu ifade edilebilir.

Kentler Cittaslow ile yerel kalkınmalarını hızlandırabiliyor ama bunu yaparken de Cittaslow kriterlerine uymaları gerekiyor. Özellikle Türkiye'de sürdürülebilir bir yerel kalkınma modeli olarak görülmesinin sebebi bu. Farklı ülkelerde farklı amaçlar daha ön planda olabiliyor. Kentlerin ihtiyaçları ve şartları çerçevesinde bazı kentlerde Cittaslow kavramının yerel üretimi desteklemesi ön plana çıkabilirken, bazı kentlerde turizm artışı ön plana çıkıyor. Seferihisar'da Cittaslow kendini üretici birliklerinin kurulması, üretim tesislerinin yapımı, kadınların kooperatif kurarak üretmeye başlaması olarak gösterirken, Kanada'da bir kentte Cittaslow kent sakinlerine yemek yapmayı öğretmek olarak karşımıza çıkabiliyor. İtalya'da bir kent için Cittaslow binlerce yıllık tarihi bir kentin Cittaslow sertifikasıyla taçlandırılması anlamına gelirken, Hollanda'da bir kent için çevre alanında ışık kirliliği ve karbon salınımı ile mücadele edilmesi, Kolombiya'da ise devletin yatırım yapması için bir araç olarak görülebiliyor(Köstem, 2013).

Yerel olan küresel olanın bir parçasıdır. Daha adil, daha paylaşımcı bir küreselleşme amaçlanıyorsa; küresel ve ulusal olan değerler/kıymetler, yerel olanın üzerine inşa edilmelidir. Adil bir küreselleşmeye hizmet etmesi bakımından

Cittaslow kentler ağı; tarihten gelen özgün kimliklerini yaşatarak, sürdürülebilir bir yerel kalkınma ve sürdürülebilir bir kent olmak isteyen yerel yönetimler için bir yol haritası işlevi görmektedir.

KAYNAKLAR

Eraydın, Ayda, “Bölgesel Kalkınma Kavram, Kuram ve Politikalarında Yaşanan Değişimler”, Kentsel Ekonomik Araştırmalar Semp. 2004, Cilt 1. 126-146.

Gönel, Feride D. “Globalleşen Dünyada (nasıl bir) Sürdürülebilir Kalkınma”, Birikim, 2002, 158: 72-80, Elektronik Sürümü, <http://www.yildiz.edu.tr/~gonel/akademikdosyaları/yayinlar/globallesendunya.pdf>, [Erişim.05.04.2013].

Kadıoğlu, D.Yalım, “Yavaşlığın Keyfi Bu Şehirlerde”, Yolculuk Dergisi, 2009, Sayı:62,(72-76), Elektronik Sürümü, www.yolculuk.com.tr/, [Erişim.12.01.2012].

Köstem, Bülent. (2012-2013). Cittaslow Türkiye Koordinatörü(Bu çalışmanın yazarlarına Cittaslow hakkında göndermiş olduğu dokümanlardan derlenmiştir.)

Masca, M., “Sürdürülebilir Kalkınma: Kalkınma ve Doğa Arasında Denge Arayışları”, Davraz Kongresi, Isparta, 24-27 Eylül 2009’dan ÖZER, A. Ö., 1995.”Güncel Bir Tartışma: Sürdürülebilir Kalkınma, Planlama”, 3-4.

Özaslan, Metin, “Küresel-Yerel Etkileşimin Yeni Örgütlenme Biçimleri: Ağ Şebeke Tarzı Firma ve İdari-Kurumsal Örgütlenmeler”, Kentsel Ekonomik Araştırmalar Sempozyumu, DPY Yayınları, Ankara, 2004, c:2, s:81

Tarlabaşı Işıl, K. (2007). European Union As a Global Environmental Actor in Search for Sustainable Development with Special Reference to Global Climate Change. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Avrupa Birliği Enstitüsü Avrupa Birliği Siyaseti ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı.

Yalçın, Alper ve Yalçın Sevda, “Türk Devletleri ve Topluluklarında Yaşanabilir Kentler Birliği -Cittaslow Benzeri Sürdürülebilir Yerel Kalkınma Model Önerisi-” 10.Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kong. Simferepol, Ukrayna, 2012.

Yıkılmaz, R. Fikret, Sürdürülebilir Kalkınmanın Ölçülmesi ve Türkiye İçin Yöntem Geliştirilmesi, DPT, 2011, Yayın No: 2820, Elektronik Sürümü, <http://www.kalkinma.gov.tr/PortalDesign/PortalControls/WebIcerikGosterim.aspx?Enc=83D5A6FF03C7B4FCCD72F2FB057F2F1E>, [Erişim.12.03.2013].

www.cittaslowseferihisar.org/, [Erişim.08.02.2013].

www.cittaslowturkiye.org/, [Erişim.11.02.2013].

www.slowfoodanadolu.com/, [Erişim.11.02.2013].